

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-03736/2020-ERU

V Ostravě dne 22. června 2020

Č. j. 03736-9/2020-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon ve znění pozdějších předpisů“), ve správním řízení sp. zn. OSR-03736/2020-ERU zahájeném dne 11. května 2020 z moci úřední dle ust. § 78 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v návaznosti na ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupku, kterým je společnost **MDI Energy s.r.o.**, se sídlem Prasek č. p. 244, 504 01 Prasek, IČO: 02106159, právně zastoupená Mgr. Martinem Chludem, advokátem z advokátní kanceláře **ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ – LEGAL SERVICE s.r.o.**, se sídlem Palackého třída 802, Chrudim III, 537 01 Chrudim, na základě předložené plné moci ze dne 12. února 2015, ve věci podezření ze spáchání celkem 6 přestupků, a to 2 přestupků dle ust. § 91 odst. 11 písm. d) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2017 (dále jen „energetický zákon ve znění účinném do 31. prosince 2017“), a 4 přestupků dle ust. § 91 odst. 11 písm. d) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2018 (dále jen „energetický zákon ve znění účinném do 31. prosince 2018“), rozhodl

takto:

- I. Účastník řízení, společnost **MDI Energy s.r.o.**, se sídlem Prasek č. p. 244, 504 01 Prasek, IČO: 02106159 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným ze spáchání 2 přestupků dle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona ve znění účinném do 31. prosince 2017**, kterých se dopustil tím, že jakožto držitel licence na obchod s plynem č. 241330701 v rozporu s ust. § 61 odst. 2 písm. p) energetického zákona ve znění účinném do 31. prosince 2017 při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění změny dodavatele plynu uvedl nepravdivé informace, když:

- a) dne **14. prosince 2017** v případě odběrného místa EIC [REDAKCE] na adrese [REDAKCE] (dále jen „odběrné místo pana [REDAKCE]“), v informačním systému operátora trhu uvedl nepravdivou informaci, že mezi ním a zákazníkem panem [REDAKCE], nar. [REDAKCE] (dále jen „[REDAKCE]“), byla uzavřena smlouva o dodávkách plynu *v prostorách obvyklých k podnikání*, přestože tato byla

uzavřena mimo prostory obvyklé podnikání, resp. v místě bydliště pana [REDAKCE] dne [REDAKCE],

- b) dne **18. prosince 2017** v případě odběrného místa pana [REDAKCE] v informačním systému operátora trhu uvedl nepravdivou informaci, že *disponuje písemným vyjádřením zákazníka* pana [REDAKCE], ze kterého je zřejmé, že tento zákazník hodlá změnit dodavatele.

II. Účastník řízení se uznává vinným ze spáchání 4 přestupků dle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona ve znění účinném do 31. prosince 2018, kterých se účastník řízení dopustil tím, že jakožto držitel licence na obchod s plynem č. 241330701 v rozporu s ust. § 61 odst. 2 písm. p) energetického zákona ve znění účinném do 31. prosince 2017 při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění změny dodavatele plynu uvedl nepravdivé informace, když:

- a) dne **4. března 2018** v případě odběrného místa pana [REDAKCE] v informačním systému operátora trhu uvedl nepravdivou informaci, že mezi ním a zákazníkem panem [REDAKCE] byla uzavřena smlouva o dodávkách plynu v *prostorách obvyklých k podnikání*, přestože tato byla uzavřena mimo prostory obvyklé podnikání, resp. v místě bydliště pana [REDAKCE] dne [REDAKCE],
- b) dne **5. března 2018** v případě odběrného místa pana [REDAKCE] v informačním systému operátora trhu uvedl nepravdivou informaci, že *disponuje písemným vyjádřením zákazníka* pana [REDAKCE], ze kterého je zřejmé, že tento zákazník hodlá změnit dodavatele,
- c) dne **2. května 2018** v případě odběrného místa pana [REDAKCE] v informačním systému operátora trhu uvedl nepravdivou informaci, že mezi ním a zákazníkem panem [REDAKCE] byla uzavřena smlouva o dodávkách plynu v *prostorách obvyklých k podnikání*, přestože tato měla být uzavřena mimo prostory obvyklé podnikání, resp. v místě bydliště pana [REDAKCE] dne [REDAKCE],
- d) dne **9. května 2018** v případě odběrného místa pana [REDAKCE] v informačním systému operátora trhu uvedl nepravdivou informaci, že *disponuje písemným vyjádřením zákazníka* pana [REDAKCE], ze kterého je zřejmé, že tento zákazník hodlá změnit dodavatele.

III. Podle ust. § 91 odst. 14 písm. b) energetického zákona ve znění účinném do 31. prosince 2017, se účastníku řízení za spáchání celkem 6 přestupků, a to 2 přestupků dle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona ve znění účinném do 31. prosince 2017 a 4 přestupků dle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona ve znění účinném do 31. prosince 2018, ukládá **úhrnná pokuta ve výši 25 000 Kč** (slovy: dvacetpět tisíc korun českých), která je splatná dle ust. § 46 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 24720.

IV. Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu a ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů

a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníku řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 24720.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 11. května 2020 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) ve smyslu ust. § 78 zákona o odpovědnosti za přestupky v návaznosti na ust. § 46 správního řádu s účastníkem řízení správní řízení sp. zn. OSR-03736/2020-ERU z moci úřední ve věci podezření ze spáchání 2 přestupků dle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona ve znění účinném do 31. prosince 2017 a 4 přestupků dle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona ve znění účinném do 31. prosince 2018 účastníkem řízení.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledku šetření sp. zn. 03895-16/2019-ERU a sp. zn. 11515/2018-ERU a vlastních zjištění Úřadu. Předmětem šetření bylo mimo jiné prověření jednotlivých kroků účastníka řízení v postavení obchodníka s plynem při změně dodavatele plynu v odběrném místě pana ██████████ v návaznosti na povinnosti stanovené v ust. § 61 odst. 1 písm. p) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), v tehdy účinném znění.

II. Průběh správního řízení

Na základě skutečností zjištěných v rámci šetření zahájil Úřad po vyhodnocení všech zjištěných skutečností podle ust. § 78 zákona o odpovědnosti za přestupky v návaznosti na ust. § 46 správního řádu správní řízení sp. zn. OSR-03736/2020-ERU z moci úřední. Oznámení o zahájení správního řízení ze dne 21. dubna 2020, č. j. 03736-3/2020-ERU, bylo nejprve účastníku řízení doručeno dne 23. dubna 2020, poté zástupci účastníka řízení doručeno dne 11. května 2020. Prostřednictvím oznámení o zahájení správního řízení byl účastník řízení současně poučen o právu podat návrhy na doplnění řízení ve smyslu ust. § 36 správního řádu a poučen o možnosti požádat o nařízení ústního jednání ve smyslu ust. § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, je-li to nezbytné k uplatnění jeho práv.

Dne 21. dubna 2020 správní orgán současně vložil do správního spisu podklady specifikované v záznamu o vložení podkladů do spisu z téhož dne, č. j. 03736-2/2020-ERU, jakož i specifikované v oznámení o zahájení správního řízení zasláném účastníku řízení.

Správní orgán zaslal dne 29. dubna 2020 účastníku řízení Vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a doložit majetkové poměry, č. j. 03736-4/2020-ERU, ve kterém informoval účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před vydáním rozhodnutí ve věci. Zároveň bylo účastníku řízení sděleno, co je považováno za podklady rozhodnutí, a byla mu dána možnost doložit

správnímu orgánu doklady svědčící o jeho aktuálních majetkových poměrech, a to vše do deseti kalendářních dnů od doručení. Vyrozumění bylo účastníku řízení doručeno téhož dne.

Správní orgán dále zaslal dne 12. května 2020 zástupci účastníka řízení Vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a doložit majetkové poměry, č. j. 03736-5/2020-ERU, ve kterém zástupci účastníka řízení sdělil, že v důsledku administrativní chyby bylo oznámení o zahájení správního řízení (jakož i vyrozumění podle ust. § 36 odst. 3 správního řádu) i přes existenci plné moci zástupce účastníka řízení ve spise nejprve doručováno nesprávně osobě - tj. přímo účastníku řízení, nikoli jeho právnímu zástupci. Zástupce účastníka řízení byl dále informován o tom, že za den zahájení správního řízení sp. zn. OSR-03736/2020-ERU je považován až okamžik doručení oznámení o zahájení správního řízení právnímu zástupci účastníka řízení a že ke lhůtě stanovené přípisem označeným Vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a doložit majetkové poměry ze dne 29. dubna 2020, č. j. 03736-4/2020-ERU, zaslaným přímo účastníku řízení (nikoli jeho právnímu zástupci) správní orgán nebude přihlížet a stanovuje lhůtu novou. Správní orgán přípisem ze dne 12. května 2020 zástupce účastníka řízení současně informoval účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti účastníka řízení vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před vydáním rozhodnutí ve věci, a zároveň mu bylo sděleno, co je považováno za podklady rozhodnutí, a účastníku řízení byla dána možnost doložit správnímu orgánu doklady svědčící o jeho aktuálních majetkových poměrech, a to vše do patnácti kalendářních dnů od doručení. Vyrozumění bylo zástupci účastníka řízení doručeno dne 13. května 2020.

Dne 18. května 2020 zaslal zástupce účastníka řízení Úřadu přípis označený jako „MDI Energy s.r.o. – vyjádření k oznámení o zahájení správního řízení“ ze 18. května 2020 (ve spise založený pod č. j. 03736-6/2020-ERU), ve kterém účastník řízení uvedl následující skutečnosti.

Účastník řízení uznal své pochybení ve vztahu k vytýkanému uvedení nepravdivých informací ohledně místa uzavření smlouvy o dodávkách plynu v informačním systému operátora trhu, přičemž má za to, že se jednalo pouze o administrativní pochybení, které pro zákazníka nemělo jakýkoliv význam. Ani v jednom z uvedených případů totiž nedošlo ze strany zákazníka k výpovědi uzavřené smlouvy do 15 dnů od zahájení dodávek v souladu s ust. § 11 odst. 3 energetického zákona. V případě, že by k uvedenému došlo, účastník řízení uvedl, že by v uvedených případech přistupoval k zákazníkovi způsobem v souladu s právními předpisy, tedy umožnil by mu ukončení smlouvy bez jakékoliv sankce. Zákazník pan [REDAKCE] se dle sdělení účastníka řízení nepokusil ani v jednom případě využít svého práva smlouvu s klientem ukončit, naopak vždy trval na tom, že chce, aby mu plyn byl dodáván prostřednictvím klienta.

Účastník řízení svého pochybení lituje a uvedl, že již učinil veškeré potřebné úkony, aby se daná situace neopakovala. Účastník řízení dále uvedl, že jeho administrativním pochybením nedošlo k žádnému poškození zákazníka, nikdy nebyla zákazníkovi upírána jeho práva a žádným způsobem tak nedošlo k tomu, že by zákazníka jakýmkoliv způsobem omezoval. Naopak účastník řízení dle jeho tvrzení vždy postupoval v souladu s uzavřenými smlouvami a snažil se vždy zákazníkovi, v rámci svých smluvních a zákonných povinností, vyhovět.

Ve vztahu k dalším pochybením vytýkaným účastníku řízení, tj. uvedení nepravdivé informace ohledně toho, že disponuje písemným vyjádřením zákazníka, že si přeje změnit dodavatele, účastník řízení uvedl, že podpisem smlouvy a udělením plné moci účastníku řízení zákazník jednoznačně písemně potvrdil, že si dodavatele přeje změnit – v jednom případě dokonce ihned. Účastník řízení uvedl, že zákazník pan [REDAKCE] učinil písemná prohlášení na samostatném dokumentu a tyto předal obchodnímu zástupci účastníka řízení panu [REDAKCE], který je následně předal administrativnímu pracovníkovi účastníka řízení. Účastník řízení proto považuje zahájení řízení ve věci této skupiny přestupků za nedůvodné.

Účastník řízení současně navrhl důkaz svědeckou výpovědí pana [REDAKCE] a za tímto účelem požádal o nařízení ústního jednání ve věci.

Účastník řízení současně přílohou svého přípisu předložil doklady ohledně svých majetkových poměrů, a to rozvahu za roky 2017 a 2018 a výkaz zisku a ztráty za tytéž roky. Účastník řízení dále uvedl, že doklady ohledně majetkových poměrů pro rok 2019 nemá k dispozici, kdy se však jeho majetkové poměry zcela jistě nezlepšily, když v předmětném období nenabyl žádný majetek vyšší hodnoty.

Z předložených podkladů bylo zjištěno, že účastník řízení vykázal:

- za rok 2017 provozní výsledek hospodaření ve výši [REDAKCE] Kč a výsledek hospodaření před zdaněním ve výši [REDAKCE] Kč,
- za rok 2018 provozní výsledek hospodaření ve výši [REDAKCE] Kč a výsledek hospodaření před zdaněním ve výši [REDAKCE] Kč.

Účastník řízení závěrem svého vyjádření požádal, aby mu byla uložena sankce v minimální výši.

Přípisem označeným jako Žádost o předložení podkladů ze dne 25. května 2020, č. j. 03736-7/2020-ERU, Úřad vyzval zástupce účastníka řízení (v návaznosti na tvrzení účastníka řízení uvedená v přípise zástupce účastníka řízení označeném jako „MDI Energy s.r.o. – vyjádření k oznámení o zahájení správního řízení“ ze 18. května 2020, č. j. 03736-6/2020-ERU) k předložení písemných prohlášení na samostatném dokumentu zákazníka pana [REDAKCE].

Na výše uvedenou žádost zástupce účastníka řízení, resp. účastník řízení sám, nikterak nereagoval a požadované (jím samotným označené) podklady Úřadu nepředložil.

Usnesením ze dne 22. června 2020, č. j. 03736-8/2020-ERU, Úřad rozhodl o zamítnutí žádosti účastníka řízení o nařízení ústního jednání.

Správní orgán poznamenává, že usnesení Úřadu ze dne 22. června 2020, č. j. 03736-8/2020-ERU, kterým Úřad zamítl žádost účastníka řízení o nařízení ústního jednání, do dne vydání tohoto rozhodnutí dosud nenabýlo právní moci. S ohledem však na skutečnost, že rozklad proti usnesení dle ust. § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky nemá dle ust. § 76 odst. 5 správního řádu odkladný účinek, není tato skutečnost překážkou, která by bránila vydání tohoto rozhodnutí.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení v souladu se zásadou materiální pravdy zakotvenou v ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl

k dispozici k vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 uvedeného zákona.

III. Popis skutkového stavu

Účastník řízení je mimo jiné držitelem licence na obchod s plynem č. 241330701 s termínem zahájení licencované činnosti ode dne 1. listopadu 2013.

Dne 12. dubna 2017 se dostavil obchodní zástupce účastníka řízení do místa bydliště pana [REDAKCE], kde došlo k uzavření smlouvy o sdružených dodávkách plynu č. [REDAKCE] pro odběrné místo pana [REDAKCE], a to na dobu určitou [REDAKCE] let (smlouva byla předložena účastníkem řízení a je součástí podkladů ve spise pod č. j. 03736-2/2020-ERU). Jako stávající dodavatel na této smlouvě byla uvedena společnost „YELLO ENERGY“ (pozn. správního orgánu: eYello CZ, k.s.) s informací o platnosti smlouvy do [REDAKCE], s prodloužením [REDAKCE] roky a [REDAKCE] výpovědní lhůtou. Současně také zákazník pan [REDAKCE] udělil účastníku řízení plnou moc k zastupování a jednání při všech úkonech souvisejících s procesem změny dodavatele. Výše uvedené vyplývá, ze sdělení účastníka řízení prostřednictvím jeho zástupce ze dne 16. ledna 2017 a 14. června 2019, jakož i z místa podpisu uvedeného na citované smlouvě u jména pana [REDAKCE], které souhlasí s místem jeho bydliště (ve spise založeno jako součást podkladů pod č. j. 03736-2/2020-ERU).

Účastník řízení v rámci šetření prostřednictvím zmocněnce ve svém vyjádření ze dne 14. června 2019 (ve spise založeno jako součást podkladů pod č. j. 03736-2/2020-ERU) uvedl: „ [REDAKCE]“

Dne 31. srpna 2017 zaslal účastník řízení společnosti eYello CZ, k.s., IČO: 25054040 (která měla být stávajícím dodavatelem plynu v odběrném místě pana [REDAKCE]), e-mailem informaci o ukončení smlouvy o sdružených službách dodávky plynu. Společnost eYello CZ, k.s., účastníku řízení odpověděla dne 7. září 2017 tak, že odběrné místo pana [REDAKCE] neviduje (odpověď společnosti eYello CZ, k.s., účastník řízení zaslal Úřadu prostřednictvím svého zástupce přílohou přípisu ze dne 14. června 2019, který je ve spise založen jako součást podkladů pod č. j. 03736-2/2020-ERU). K tomuto účastník řízení dne 25. července 2019 prostřednictvím svého zástupce Úřadu sdělil (ve spise založeno jako součást podkladů pod č. j. 03736-2/2020-ERU), že obchodní zástupce na základě výše uvedené informace pana [REDAKCE] opětovně navštívil, kdy mu jeho dcera sdělila, že dodavatelem v odběrném místě pana [REDAKCE] je společnost Moravská plynárenská s.r.o., IČO: 05099951. Další komunikaci mezi účastníkem řízení a společností Moravská plynárenská s.r.o. v této věci účastník řízení nepředložil.

Dne 14. prosince 2017 podal účastník řízení v systému společnosti OTE, a.s., IČO: 26463318, držitele licence na činnosti operátora trhu č. 150504700 (dále jen „OTE“

Dne 5. března 2018 podal stávající dodavatel společnost Moravská plynárenská s.r.o. prostřednictvím informačního systému operátora trhu žádost o pozastavení změny dodavatele plynu v odběrném místě pana [REDAKCE] z důvodu, že nedošlo k ukončení stávající smlouvy se stávajícím dodavatelem (společností Moravská plynárenská s.r.o.).

Dne 5. března 2018 účastník řízení v informačním systému operátora trhu potvrdil podanou žádost o změnu dodavatele plynu v odběrném místě pana [REDAKCE] a zadal, že disponuje písemnou vůlí (vyjádřením) zákazníka pana [REDAKCE], ze kterého je zřejmé, že tento zákazník hodlá změnit dodavatele plynu. Výpisy z informačního systému operátora trhu jsou ve spise založeny jako součást podkladů pod č. j. 03736-2/2020-ERU.

Účastník řízení Úřadu v průběhu šetření pro odběrné místo pana [REDAKCE] nedoložil žádné písemné vyjádření pana [REDAKCE], ze kterého by bylo zřejmé, že uvedený zákazník hodlá změnit dodavatele plynu.

Téhož dne, tj. 5. března 2018 se obchodní zástupce účastníka řízení opětovně dostavil do místa bydliště pana [REDAKCE], kde došlo k uzavření nové smlouvy o sdružených dodávkách plynu č. [REDAKCE] pro odběrné místo pana [REDAKCE], a to na dobu určitou [REDAKCE] let (smlouva byla předložena účastníkem řízení a je součástí podkladů ve spise pod č. j. 03736-2/2020-ERU). Současně také zákazník pan [REDAKCE] udělil účastníku řízení plnou moc k zastupování a jednání při všech úkonech souvisejících s procesem změny dodavatele. V poznámkách této smlouvy byla mj. uvedena informace: „Připojit ihned“.

V odběrném místě pana [REDAKCE] byla opětovně realizována změna dodavatele plynu na účastníka řízení ke dni 19. března 2018. Výpisy z informačního systému operátora trhu jsou ve spise založeny jako součást podkladů pod č. j. 03736-2/2020-ERU.

V mezidobí došlo opětovně ke změně dodavatele plynu v odběrném místě pana [REDAKCE] na společnost Moravská plynárenská s.r.o., a to od 16. dubna 2018.

Účastník řízení prostřednictvím svého zástupce v mailu ze dne 7. prosince 2018 (ve spise založen jako součást podkladů pod č. j. 03736-2/2020-ERU) uvedl, že dne 27. dubna 2018 zaslal společnosti Moravská plynárenská s.r.o. opětovně výpověď smlouvy o sdružených službách dodávky plynu dle ust. § 11a odst. 3 energetického zákona ve vztahu k odběrnému místu pana [REDAKCE]. Kopii této výpovědi však účastník řízení nedoložil.

Dne 2. května 2018 podal účastník řízení v systému operátora trhu požadavek na změnu dodavatele plynu (žádost o změnu dodavatele plynu) pro odběrné místo pana [REDAKCE] s požadovaným zahájením dodávek plynu od účastníka řízení ode dne 18. května 2018. Jako způsob uzavření smlouvy účastník řízení uvedl informaci – v prostorách obvyklých k podnikání dodavatele. Výpisy z informačního systému operátora trhu jsou ve spise založeny jako součást podkladů pod č. j. 03736-2/2020-ERU.

K výše uvedené žádosti účastník řízení prostřednictvím svého zmocněnce ve vyjádření ze dne 25. července 2019 (ve spise založeno jako součást podkladů pod č. j. 03736) uvedl:

„

zákonu pachateli lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.

Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkaná jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky a energetický zákon.

Zákon o odpovědnosti za přestupky byl v době od spáchání vytýkaných jednání novelizován dvakrát, a to naposledy zákonem č. 54/2020 Sb., který nabyl účinnosti dne 26. února 2020. Energetický zákon byl v době od spáchání vytýkaných jednání účastníkem řízení novelizován naposledy zákonem č. 131/2015 Sb., který nabyl účinnosti dne 1. ledna 2020.

S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky proto správní orgán porovnal ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky a jeho novelizovaného znění a energetického zákona ve znění účinném do 31. prosince 2017, potažmo energetického zákona ve znění účinném do 31. prosince 2018, i jeho novelizovaného znění a dospěl k závěru, že zůstala zachována jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, tak též jejich trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přestupku. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákonů pozdějších a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytýkaná jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy byla spáchána.

IV. I. Obecný právní rámec

Přestupku ve smyslu ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona ve znění účinném do 31. prosince 2017 i energetického zákona ve znění účinném do 31. prosince 2018 (obě tato znění dále společně jen jako „energetický zákon“, jelikož dotčená ustanovení obou těchto znění jsou shodná) se držitel licence na obchod s plynem dopustí tím, že poruší některou z povinností uvedených v ust. § 61 odst. 2 téhož zákona.

Dle ust. § 61 odst. 2 písm. p) energetického zákona je obchodník s plynem povinen při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění volby nebo změny dodavatele plynu uvádět pravdivé a úplné informace a na žádost Úřadu předložit údaje a podklady sloužící k jejich ověření (v rámci tohoto správního řízení se pak správní orgán zaměřil na povinnost obchodníka s plynem uvádět pravdivé informace při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění změny dodavatele plynu).

V dotčeném období, tj. od 14. prosince 2017 do 9. května 2018 postup při změně dodavatele plynu upravovala vyhláška č. 349/2015 Sb., o Pravidlech trhu s plynem, ve znění účinném do 31. prosince 2018 (dále jen „Vyhláška o pravidlech trhu s plynem“).

Jedním z údajů, které dle ust. § 110 odst. 3 Vyhlášky o pravidlech trhu s plynem musí žádost o standardní změnu dodavatele obsahovat, je informace, zda byla smlouva o dodávce plynu nebo sdružených službách dodávky plynu uzavřena spotřebitelem v prostorách obvyklých k podnikání nebo mimo prostory obvyklé k podnikání nového dodavatele plynu nebo zda byla uzavřena distančním způsobem.

Správní orgán poznamenává, že dle ust. § 11a odst. 4 energetického zákona je v případě pochybností na držiteli licence, který smlouvu se zákazníkem uzavřel, aby prokázal, že smlouva nebyla uzavřena distančním způsobem nebo mimo obchodní prostory. Důkazní břemeno je tedy přesunuto výhradně na stranu obchodníka s plynem.

V. II. Právní posouzení skutků

Ve správním řízení bylo prokazatelně zjištěno, že účastník řízení ve vztahu k odběrnému místu pana [redacted] v informačním systému operátora trhu uvedl dne 14. prosince 2017, následně dne 4. března 2018 a poté dne 2. května 2018 informaci, že smlouva s panem [redacted] byla uzavřena v prostorách obvyklých k podnikání dodavatele (účastníka řízení).

Ve správním řízení však bylo zjištěno a prokázáno, že tato informace, tj. že došlo k uzavření smlouvy v prostorách obvyklých k podnikání účastníka řízení, však s ohledem na podklady ve spise, jakož i jednotlivá vyjádření účastníka řízení, nebyla pravdivá, a to ani v jednom případě (tj. v případě žádosti účastníka řízení o změnu dodavatele v odběrném místě pana [redacted] ze dne 14. prosince 2017, ze dne 4. března 2018, ani ze dne 2. května 2018).

Výše uvedené je zřejmé ze samotné smlouvy ze dne [redacted] i smlouvy ze dne [redacted], ve kterých je vždy u podpisu pana [redacted] jako místo uzavření smlouvy uvedeno „[redacted]“, což je současně místní část obce, ve které má pan [redacted] bydliště, nikoli obec, ve které se nachází sídlo účastníka řízení (tj. Prasek). Výše uvedené rovněž vyplývá ze sdělení samotného účastníka řízení učiněné prostřednictvím jeho zástupce ze dne 14. června 2019, ve kterém se přímo uvádí, že smlouvy byly s panem [redacted] uzavřeny v místě bydliště pana [redacted].

Správní orgán pro úplnost v návaznosti na obrácené důkazní břemeno dle ust. § 11a odst. 4 energetického zákona uvádí, že účastník řízení nepředložil žádné důkazní prostředky, ze kterých by vyplývalo, že smlouva s panem [redacted] měla být uzavřena v prostorách obvyklých podnikání účastníka řízení. Účastník řízení sám tuto skutečnost ani netvrdil (viz jeho vyjádření ze dne 14. června 2019).

Byť tato skutečnost není pro posouzení výše uvedených skutků účastníka řízení relevantní, správní orgán pro úplnost ke sdělení účastníka řízení uvedeného v jeho vyjádření prostřednictvím zmocněnce ze dne 25. července 2019, že nový požadavek do systému operátora trhu (myšleno žádost o změnu dodavatele ze dne 4. března 2018, na základě které došlo ke změně dodavatele na účastníka řízení ke dni 19. března 2018) byl podán z důvodu nově podepsané smlouvy a plné moci od zákazníka (tj. na základě smlouvy ze dne [redacted]), uvádí následující. S ohledem na skutečnost, že „nová smlouva“ mezi účastníkem řízení a panem [redacted] byla dle předložených podkladů datována až dnem [redacted], není možné, aby žádost účastníka řízení o změnu dodavatele v systému operátora trhu ze dne 4. března 2018 byla podána na základě smlouvy ze dne [redacted], když tato měla být uzavřena až o [redacted] později, než byla podána samotná žádost, jejímž předpokladem je již uzavřená smlouva. Účastník řízení tedy žádost o změnu dodavatele v systému operátora trhu ze dne 4. března 2018 podal zřejmě na základě první smlouvy uzavřené s panem [redacted] dne [redacted], jelikož tato byla v té době stále v platnosti. Jak již bylo uvedeno, tato skutečnost však nemá vliv na posouzení dané věci, jelikož jak smlouva ze dne [redacted], tak smlouva ze dne [redacted], byly uzavřeny

v místě bydliště zákazníka pana [REDAKCE], avšak účastník řízení v případě žádosti o změnu dodavatele dne 4. března 2018 uvedl, že smlouva měla být uzavřena v místě podnikání dodavatele (účastníka řízení).

S ohledem na výše uvedené je zřejmé, že účastník řízení v postavení obchodníka s plynem při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění změny dodavatele plynu v odběrném místě pana [REDAKCE] v jednotlivých dnech 14. prosince 2017, 4. března 2018 a 2. května 2018 při podání žádosti o změnu dodavatele plynu v informačním systému operátora trhu postupoval v rozporu s ust. § 61 odst. 2 písm. p) energetického zákona, když v rámci všech tří podaných žádostí o změnu dodavatele v odběrném místě pana [REDAKCE] uvedl nepravdivou informaci, že s panem [REDAKCE] uzavřel smlouvu v prostorách obvyklých k podnikání účastníka řízení.

Ve správním řízení bylo také zjištěno a prokázáno, že stávající dodavatel plynu do odběrného místa pana [REDAKCE], tj. společnost Moravská plynárenská s.r.o., požádala v informačním systému operátora trhu postupně po podání všech tří jednotlivých žádostí účastníka řízení o změnu dodavatele plynu v odběrném místě pana [REDAKCE] o pozastavení změny dodavatele plynu z důvodu, že nebyla řádně ukončena stávající smlouva se stávajícím dodavatelem, tj. společností Moravská plynárenská s.r.o.

Postup v případech, kdy stávající dodavatel požádá o zastavení procesu změny dodavatele je upraven v ust. § 112 odst. 3 Vyhlášky o pravidlech trhu s plynem, ve kterém je uvedeno: *„Pokud stávající dodavatel plynu požádal o zastavení standardní změny dodavatele plynu podle § 111 odst. 3, avšak nový dodavatel plynu na základě písemného vyjádření zákazníka, ze kterého je zřejmé, že zákazník hodlá změnit dodavatele, potvrdí v informačním systému operátora trhu podanou žádost o změnu dodavatele, a to nejpozději do osmého pracovního dne ode dne podání informace operátorem trhu podle § 110 odst. 4 (tj. den, ve kterém byla žádost o změnu dodavatele podána) do 14:00:00 hodin, operátor trhu pokračuje v procesu změny dodavatele“.*

Z ust. § 112 odst. 3 Vyhlášky o pravidlech trhu s plynem pro tento případ vyplývá, že úkon v rámci změny dodavatele nezbytný pro pokračování procesu změny dodavatele, je potvrzení žádosti o změnu dodavatele v informačním systému operátora trhu, který provádí nový dodavatel na základě písemného vyjádření zákazníka, ze kterého je zřejmé, že zákazník hodlá změnit dodavatele. Potvrdí-li v uvedeném případě nový dodavatel žádost o změnu dodavatele v informačním systému operátora trhu, podává tímto zároveň informaci, že disponuje písemným vyjádřením (vůlí) zákazníka, ze kterého je zřejmé, že zákazník hodlá změnit dodavatele.

Ve správním řízení bylo dále zjištěno a prokázáno, že účastník řízení ve všech třech případech (ve dnech 18. prosince 2017, 5. března 2018 a 9. května 2018) v návaznosti na stávajícím dodavatelem podané žádosti o pozastavení změny dodavatele plynu v odběrném místě pana [REDAKCE], v informačním systému operátora trhu potvrdil svou žádost o změnu dodavatele, tj. ve smyslu citovaného ustanovení vyhlášky uvedl, že disponuje písemným vyjádřením (vůlí) zákazníka pana [REDAKCE], ze kterého je zřejmé, že zákazník hodlá změnit dodavatele.

Současně však bylo zjištěno, že účastník řízení žádným takovým písemným vyjádřením pana [REDAKCE] ve výše uvedených dnech nedisponoval (resp. nedisponuje dodnes), když žádné takové písemné vyjádření Úřadu do dne vydání tohoto rozhodnutí

V. III. Formální a materiální stránka přestupků

Správní orgán má na základě výše uvedeného za prokázané, že jednáním účastníka řízení byla naplněna formální stránka celkem 6 přestupků dle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, když účastník řízení ve všech 6 případech uvedl při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění změny dodavatele plynu v odběrném místě pana [REDAKCE] v rozporu s ust. § 61 odst. 2 písm. p) energetického zákona nepravdivé informace, že smlouva byla se zákazníkem panem [REDAKCE] uzavřena v prostorách obvyklých k podnikání účastníka řízení nebo že disponuje písemným vyjádřením zákazníka pana [REDAKCE], ze kterého je zřejmé, že tento zákazník hodlá změnit dodavatele plynu.

Správní orgán se nicméně musel zabývat také materiální stránkou uvedených přestupků.

V daném případě účastník řízení svým jednáním uvedl prostřednictvím systému operátora trhu nepravdivé informace, že smlouva se zákazníkem byla uzavřena v prostorách obvyklých k podnikání účastníka řízení, ačkoli smlouva byla uzavřena v místě bydliště zákazníka, a dále nepravdivé informace, že disponuje písemným vyjádřením zákazníka, ze kterého je zřejmé, že tento zákazník hodlá změnit dodavatele, ačkoli žádným takovým vyjádřením ani souhlasem nedisponoval.

Správní orgán konstatuje, že způsob, resp. místo uzavření smlouvy, má zásadní dopad z hlediska vzniku práva zákazníka na odstoupení podle ust. § 11a odst. 2 energetického zákona (a též speciální výpovědi podle odstavce 3 téhož ustanovení téhož zákona). Uvedením nepravdivé informace operátoru trhu ve vztahu ke způsobu, resp. místu uzavření smlouvy je rovněž znesnadněna efektivní kontrola ze strany Úřadu.

Obdobně je tomu ve vztahu k uvedení nepravdivé informace, že obchodník s plynem disponuje písemným vyjádřením zákazníka, ze kterého je zřejmé, že tento zákazník hodlá změnit dodavatele. Ust. § 61 odst. 2 písm. p) energetického zákona má totiž význam jako právní nástroj umožňující efektivní kontrolu (s případnou možností postihu), zda budoucí dodavatel při potvrzení pokračování v procesu změny dodavatele v situaci podaného odporu ze strany stávajícího dodavatele skutečně splnil svou povinnost obstarat si k takovému kroku písemné vyjádření zákazníka o tom, že si přeje v procesu změny dodavatele pokračovat. Účastník řízení však žádný takový písemný souhlas zákazníka nedoložil. Jak již bylo uvedeno, institut opatření si písemného vyjádření zákazníka slouží k ochraně zákazníka zejména před nekalými obchodními praktikami dodavatelů, kdy účastník řízení svým jednáním ve všech třech případech omezil garantovaná práva zákazníka pana [REDAKCE].

V jednáních účastníka řízení je tedy možné shledat společenskou škodlivost spočívající v narušení veřejného zájmu na ochraně práv zákazníka (vyloučení práva na odstoupení zákazníka dle ust. § 11a odst. 2 energetického zákona a výpověď zákazníka dle ust. § 11a odst. 3 energetického zákona z pohledu údajů evidovaných v systému operátora trhu a možné kontroly ze strany Úřadu, jakož i omezení práva zákazníka z hlediska garantované možnosti vyjádřit se k podané žádosti stávajícího dodavatele o zastavení změny dodavatele), neboť kdyby na trhu s energetikou docházelo k takovému protiprávnímu jednání běžně, jednalo by se zcela nepochybně o absolutně neudržitelný stav, který by byl v rozporu se zájmy společnosti a způsobil by značné oslabení práv zákazníků.

Výše uvedené tedy poukazuje na existenci konkrétní společenské škodlivosti jednání účastníka řízení v případě všech 6 skutků dosahující takové míry intenzity, která odůvodňuje závěr o naplnění materiální stránky 6 přestupků dle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona (společenská škodlivost jednání účastníka řízení je vyšší než nepatrná).

Pro úplnost správní orgán k námitkám účastníka řízení uplatněných v jeho vyjádření ze dne 18. května 2020 (ve spise založeném pod č. j. 03736-6/2020-ERU) uvádí následující. K námitce, že ani v jednom případě nedošlo k využití zákonného práva zákazníka dle ust. § 11 odst. 3 energetického zákona a že pokud by k jeho využití došlo, účastník řízení by mu umožnil ukončení smlouvy bez sankce, správní orgán uvádí, že fakt, že zákazník nevyužil citovaného zákonného práva nemůže zbavit účastníka řízení jeho deliktů odpovědnosti za spáchaný přestupek. Účastník řízení aktivně konal v rozporu se zákonnou úpravou (kdy zákonná úprava takové jednání označuje za trestné a stanoví za něj sankci) a jednání samotného zákazníka (nadto kdy jednání účastníka řízení směřovalo k omezení jeho zákonných práv) nemůže účastníka řízení vyvinut. Správní orgán současně poznamenává, že tyto skutečnosti nemohou být případně hodnoceny ani jako polehčující okolnosti, jelikož se jedná fakticky o jednání závislé na vůli jiné osoby než účastníka řízení, tj. účastník řízení sám k tomu svým jednáním nikterak nepřispěl (např. nesnažil se sám aktivně o nápravu protiprávního stavu) a tvrzení, že by v případě využití zákonného práva zákazníka umožnil ukončení smlouvy bez sankce je pouze v rovině hypotetické. Jak by účastník řízení skutečně postupoval ověřit nelze. Rovněž lze poukázat na skutečnost, že podmínkou naplnění skutkové podstaty vytýkaných přestupků není faktický vznik škody nebo újmy na straně zákazníka, nýbrž postačí uvedení nepravdivé informace při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění změny dodavatele plynu, k čemuž došlo.

K námitkám, že zákazník podpisem smlouvy a udělením plné moci účastníku řízení jednoznačně písemně potvrdil, že si dodavatele přeje změnit, správní orgán uvádí následující. Podpis smlouvy a plné moci je samozřejmě jednoznačný impulz k tomu, že si zákazník přeje změnu dodavatele. Z důvodu ochrany zákazníka zejména před nekalými praktikami obchodníků s plynem, kdy zejména dotčený zákazník nemá ukončenu smlouvu se stávajícím dodavatelem a hrozí mu tak uložení sankce, Vyhláška o pravidlech trhu s plynem stanoví, že v případě žádosti stávajícího dodavatele o pozastavení změny dodavatele, je třeba si vyžádat písemný souhlas zákazníka, jak bylo popsáno již výše. Nelze tedy souhlasit s názorem účastníka řízení, že ke splnění této podmínky dané Vyhláškou o pravidlech trhu s plynem, postačí doložit uzavřenou smlouvu a podepsanou plnou moc.

Účastník řízení v přípisu ze dne 18. května 2020, ve spise založeném pod č. j. 03736-6/2020-ERU, uvedl: „

„. Účastník řízení byl správním orgánem vyzván k předložení jím tvrzených důkazů – tj. písemných prohlášení zákazníka. Účastník řízení však žádná taková písemná prohlášení Úřadu nedoložil. S přihlédnutím k ostatním podkladům ve spise má správní orgán za to, že uvedené tvrzení účastníka řízení ohledně existence písemných vyjádření se nezakládá na pravdě a je účelové. Účastník řízení totiž již dříve Úřadu uvedl zejména v jeho přípisu ze dne 25. července 2019, ve spise založeném jako součást podkladů pod č. j. 03736-2/2020-ERU, následující: „

„.

Pakliže by účastníkem řízení jmenovaná písemná vyjádření zákazníka skutečně existovala, je nepochybné, že by jimi účastník řízení disponoval a tyto byl schopen správním orgánu předložit (nadto, když mají svědčit v jeho prospěch), což ostatně vyplývá již ze skutečností sdělených účastníkem řízení v přípise datovaném dnem 18. května 2020, č. j. 03736-6/2020-ERU, když účastník řízení uvádí: „

„. Jinými slovy, že písemnými vyjádřeními (pokud by existovala) měl naposledy disponovat administrativní zaměstnanec právě účastníka řízení – podklady tedy má mít k dispozici účastník řízení.

Jelikož však účastník řízení žádná písemná vyjádření zákazníka Úřadu nepředložil (ač k tomu byl správním orgánem vyzván), nebylo prokázáno, že by taková písemná vyjádření skutečně existovala. Naopak z ostatních podkladů ve spise je zřejmé, že účastník řízení žádnými takovými písemnými vyjádřeními nedisponoval.

K navrhovanému výsledku svědka pana [REDAKCE] správní orgán uvádí (v návaznosti na odůvodnění uvedené v usnesení ze dne 22. června 2020, č. j. 03736-8/2020-ERU, o zamítnutí žádosti účastníka řízení o nařízení ústního jednání), že nařízení ústního jednání by nevedlo k posílení práv účastníka řízení, když existenci písemných vyjádření (na které účastník řízení sám odkázal v žádosti o nařízení ústního jednání) mohl účastník řízení jednoduše prokázat pouhým předložením těchto písemných vyjádření. Správní orgán však v dané věci neshledal žádný důvod pro nařízení ústního jednání ani ve vztahu ke splnění účelu řízení (když veškeré podklady, ze kterých lze zjistit skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, jsou součástí spisu v písemné podobě, a i účastník řízení mohl, resp. měl další jím označené podklady předložit v písemné podobě; správnímu orgánu v současné době nejsou současně známy další důkazní prostředky, které by bylo v nyní vedeném správním řízení nezbytné provést a které by bylo možné provést pouze v rámci ústního jednání), ani k uplatnění práv účastníka řízení (když tento může svá práva uplatňovat shodně prostřednictvím svých písemných vyjádření, jak již ostatně činí). Správní orgán tedy zároveň neshledal žádné důvody, které by odůvodňovaly nezbytnost nařízení ústního jednání i bez návrhu účastníka řízení a účelem zjištění stavu věci.

Správní orgán současně uvádí, že popsané skutky účastníka řízení nesplňují podmínky pro hodnocení jednání jako pokračujícího přestupku ve smyslu ust. § 7 zákona o odpovědnosti za přestupky (dle kterého se pokračováním v přestupku rozumí takové jednání, jehož jednotlivé dílčí útoky vedené jednotným záměrem naplňují skutkovou podstatu stejného přestupku, jsou spojeny stejným nebo podobným způsobem provedení, blízkou souvislostí časovou a souvislostí v předmětu útoku), a to z důvodu absence jednotného záměru dílčích útoků, jelikož skutky účastníka řízení ve své podstatě vždy navazovaly až na jednání jiného dodavatele (Moravské plynárenské, a.s.) a byly činěny na základě dvou různých právních titulů (dvou různých smluv ve vztahu k odběrnému místu pana [REDAKCE]).

V. IV. Odpovědnost za přestupky

Správní orgán se rovněž zabýval otázkou, zda nejsou naplněny podmínky uvedené v ust. § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za vytýkané přestupky nebo některý z nich neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů, které měl

správní orgán k dispozici, nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení z vytykánych přestupků či kteréhokoliv z nich.

Nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je tedy věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil tímto zákonem chráněné zájmy.

Správní orgán tak vzhledem k výše uvedenému nepochybně zjistil a prokázal, že se účastník řízení výše popsanými skutky dopustil spáchání celkem 6 přestupků, a to 2 přestupků dle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona ve znění účinném do 31. prosince 2017 (skutky popsané ve výroku I. tohoto rozhodnutí) a 4 přestupků dle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona ve znění účinném do 31. prosince 2018 (skutky popsané ve výroku II. tohoto rozhodnutí).

V. Uložení správního trestu

V rámci vedeného řízení bylo zjištěno a prokázáno, že se účastník řízení dopustil celkem 6 přestupků, za které Úřad ukládá pokutu. Takové jednání právní teorie označuje za souběh přestupků, který je definován jako případ, kdy stejný pachatel spáchal dva nebo více přestupků dříve, než byl za některý z nich pravomocně potrestán. V tomto případě se jednalo o vícečinný souběh stejnorodý, kdy se pachatel více, tj. 6 skutky dopustil naplnění stejné skutkové podstaty.

Dle ust. § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se za dva nebo více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení uloží správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji trestný. Jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, uloží se správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejzávažnější.

Správní orgán proto přistoupil k vyhodnocení, který z 6 vytykánych přestupků je nejpřísněji trestný, příp. jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, který z vytykánych přestupků je nejzávažnější.

Dle ust. § 91 odst. 14 písm. b) energetického zákona ve znění účinném do 31. prosince 2017 i téhož ustanovení energetického zákona ve znění účinném do 31. prosince 2018 lze za přestupek dle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona uložit pokutu do 50 000 000 Kč nebo 1 % z čistého obrátu dosaženého držitelem licence za poslední ukončené účetní období.

Ve vztahu k posuzovaným přestupkům je pak třeba uvést, že horní hranice sazeb pokut dle ust. § 91 odst. 14 písm. b) energetického zákona ve znění účinném do 31. prosince 2017 i téhož ustanovení energetického zákona ve znění účinném do 31. prosince 2018 jsou ve vztahu k posuzovaným přestupkům stejné, tj. pokuta až do výše 50 000 000 Kč nebo 1 % z čistého obrátu dosaženého držitelem licence za poslední ukončené účetní období.

Co se týče hodnocení závažnosti přestupků, správní orgán konstatuje, že je při ukládání sankce (a při použití absorpční zásady dle § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky) nutno zohlednit, že se v případě porušení ust. § 61 odst. 2 písm. p) energetického zákona jedná o opakované naplňování téže skutkové podstaty více skutky de iure.

Jestliže byl přestupek spáchán opakovaným naplňováním téže skutkové podstaty, nejedná se obecně o více různých přestupků [tedy přesněji řečeno se jedná o 6 přestupků stejného druhu stejné skutkové podstaty]. Mnohdy v takových případech nelze ani dost dobře vybrat ten, který by byl nejzávažnější, když je jednáním spáchán stejný přestupek se stejnou horní hranicí sazby pokuty. Při ukládání pokuty je pak správní orgán vázán pouze rozpětím výše sankce.

Přes tyto skutečnosti však správní orgán v jednom z posuzovaných případů spatřuje vyšší závažnost oproti ostatním, a shledává jej tedy jako nejzávažnější, a v přestupku dle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona ve znění účinném do 31. prosince 2017 specifikovaném ve výroku I. písm. b) tohoto rozhodnutí, kterého se účastník řízení dopustil tím, že jakožto držitel licence na obchod s plynem v rozporu s ust. § 61 odst. 2 písm. p) energetického zákona ve znění účinném do 31. prosince 2017 při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění změny dodavatele plynu uvedl nepravdivé informace, když dne 18. prosince 2017 v případě odběrného místa pana ████████ v informačním systému operátora trhu uvedl nepravdivou informaci, že disponuje písemným vyjádřením zákazníka pana ████████, ze kterého je zřejmé, že tento zákazník hodlá změnit dodavatele. Tento přestupek správní orgán vyhodnotil jako nejzávažnější proto, že uvedením nepravdivé informace o tom, že účastník řízení disponuje písemným souhlasem zákazníka, dochází nejen k neoprávněnému jednání za zákazníka, ale současně ke zkrácení práv zákazníka, a to znemožněním uplatnit své garantované právo vyjádřit se k probíhající změně dodavatele v systému operátora trhu (kdy dotčené znění Vyhlášky o pravidlech trhu s plynem, jež toto právo zákazníka garantuje, primárně slouží jako ochrana před možnými nekalými obchodními praktikami ze strany dodavatelů), a dále proto, že od jeho spáchání uplynula nejdelsí doba [správní orgán uvádí, že toto kritérium je pouze podružné, aby bylo pro aplikaci zásady absorpční vůbec možno vybrat jeden z přestupků uvedených ve výroku I. písm. b), II. písm. b) a II. písm. d) tohoto rozhodnutí, kdy správní orgán současně uvádí, že výběrem právě tohoto přestupku nedošlo k žádnému znevýhodnění účastníka řízení].

Správní orgán tedy přistoupil k uložení správního trestu podle ustanovení vztahujícího se na tento (nejzávažnější) přestupek, tzn. k uložení správního trestu dle ust. § 91 odst. 14 písm. b) energetického zákona ve znění účinném do 31. prosince 2017.

Správní orgán na tomto místě konstatuje, že logickým výkladem ust. § 91 odst. 14 písm. b) energetického zákona ve znění účinném do 31. prosince 2017 je možné dojít k tomu, že se pokuta za přestupek vzhledem k jeho závažnosti ukládá podle dalších zjištěných okolností v rozmezí od samé spodní hranice zákonem stanoveného rozpětí, tedy jako pokuta naprosto minimální, až po samou horní hranici zákonem stanoveného rozmezí, tedy jako pokuta ve výši 50 000 000 Kč, nebo jako pokuta do výše 1 % z čistého obrátu dosaženého držitelem licence za poslední ukončené účetní období, a to podle toho, která částka je vyšší. Znamená to, že je-li v případě spáchání mimořádně závažného přestupku ukládána pokuta vyšší než 50 000 000 Kč držiteli licence, jehož majetkové poměry to dovolují, nesmí současně překročit 1 % z jeho čistého obrátu dosaženého za poslední ukončené účetní období, a naopak

– překračuje-li ukládaná pokuta 1 % z čistého obrátu držitele licence, nesmí zároveň překročit částku ve výši 50 000 000 Kč.

Dle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku.

Jelikož energetický zákon neumožňuje ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky uložit pachateli správní trest ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku a ani z povahy provedení vytýkaného skutku účastníka řízení tomuto nelze uložit propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, přichází co do druhu správního trestu ukládaného účastníkovi řízení pouze napomenutí či pokuta.

Správní orgán má za to, že správní trest ve formě napomenutí není v oblasti dozoru Úřadu ve vztahu ke spáchanému přestupku přílehavý, zejména s ohledem na jeho povahu ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Správní orgán proto s ohledem na výše uvedené vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné v daném případě uložit správní trest ve formě pokuty.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Vzhledem k výše uvedenému správní orgán nejprve posuzoval otázku povahy a závažnosti přestupku ve smyslu ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Správní orgán se zabýval zejména závažností spáchaného přestupku, kdy má za to, že spáchaný přestupek je závažný, a to zejména s ohledem na to, že účastník řízení zneužil svého postavení v rámci procesu změny dodavatele plynu v informačním systému operátora trhu, kdy zadal, že disponuje písemným vyjádřením zákazníka, ze kterého je zřejmá jeho vůle změnit dodavatele, a to právě za účelem změny dodavatele na svou osobu, aniž by tato informace byla pravdivá (aniž by disponoval písemným vyjádřením zákazníka, resp. aniž by jej o takové vyjádření vůbec požádal), tedy uvedl nepravdivé informace v systému operátora trhu, aby dosáhl změny dodavatele plynu.

Úřad s ohledem na ust. § 38 písm. a) a b) zákona o odpovědnosti za přestupky považuje vykazování nepravdivých informací a ve svém důsledku obecně klamání zákazníků na trhu s energiemi za velmi závažné, neboť tento trh vykazuje značná specifika oproti trhům s jinými výrobky či službami. Tento trh je charakterizován velmi oslabeným postavením spotřebitelů vůči dodavatelům. Tvzení, že účastník řízení disponuje písemným vyjádřením zákazníka, že tento se změnou dodavatele souhlasí, aniž by tomu tak ve skutečnosti bylo, je ze strany Úřadu vnímáno jako zneužití tohoto značně nerovného postavení ze strany účastníka řízení, nadto, dosáhl-li účastník řízení tímto úkonem změny dodavatele plynu (aniž by tedy podmínky k takové změně byly splněny a aniž by s tím zákazník souhlasil). Pokud by k takovým praktikám ze strany dodavatelů docházelo běžně, stal by se trh s energiemi zcela nekontrolovatelným a závislým na libovůli dodavatele, nikoli na svobodné

vůli spotřebitele v postavení zákazníka. Takové praktiky by v neposlední řadě měly negativní vliv též na ostatní dodavatele energií, kteří postupují v souladu se zákonem.

Jak již správní orgán výše uvedl, odpovědnost právnických a podnikajících fyzických osob za spáchání přestupku je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy o odpovědnost za výsledek. Ačkoliv tedy není nutno posuzovat a prokazovat subjektivní stránku věci, je nutno ve smyslu ust. § 38 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky přihlídnout ke skutečnosti, že zájmem (úmyslem) účastníka řízení zřejmě nebylo porušit zákon, k čemuž v konečném důsledku přesto došlo. Správní orgán nemohl bez důvodných pochybností prokázat úmyslné porušení zákona ze strany účastníka řízení (přestože jisté indicie, např. v zájmu na změně dodavatele a získání nového odběratele, jakož i opakované spáchání přestupku vůči jednomu odběrnému místu jednoho odběratele, k tomu ukazují), a proto tuto skutečnost vyhodnotil ve prospěch účastníka řízení.

Správní orgán se zabýval také zjištěnou délkou doby, po kterou trval protiprávní stav, ve smyslu ust. § 38 písm. f) zákona o odpovědnosti za přestupky. Doby, po kterou účastník řízení prokazatelně nedisponoval písemným souhlasem [byť účastník řízení k tomuto skutku Úřadu písemný souhlas pana nepředložil vůbec, hodnotí správní orgán ve prospěch účastníka řízení pouze dobu od 18. prosince 2017 (den potvrzení v systému operátora trhu, že účastník řízení písemným souhlasem pana disponuje) do 5. února 2018 (den ukončení dodávek plynu ze strany účastníka řízení vztahující se k danému skutku), tj. celkem 50 dnů] považuje správní orgán vzhledem k její délce za přitěžující okolnost.

Jako přitěžující okolnost ve smyslu ust. § 40 písm. f) zákona o odpovědnosti za přestupky vyhodnotil správní orgán také to, že se účastník řízení dopustil přestupku vůči osobě vysokého věku (ročník 1930), když zákazníkovi panu , nar , bylo ke dni 18. prosince 2017 (den spáchání posuzovaného přestupku) 87 let.

Správní orgán však jako přitěžující okolnost dle ust. § 40 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky hodnotí skutečnost, že účastník řízení posuzovaný přestupek spáchal ve vícečinném souběhu s dalšími 5 přestupky.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. Účastníku řízení byla rozhodnutím č. j. 01385-16/2018-ERU ze dne 28. srpna 2018 (potvrzeném rozhodnutím o rozkladu č. j. 01385-24/2018-ERU ze dne 19. března 2019) pravomocně uložena pokuta ve výši 40 000 Kč spolu s náhradou nákladů řízení ve výši 1 000 Kč za spáchání 5 správních deliktů (přestupků) podle ust. § 91 odst. II písm. e) energetického zákona.

Účastník řízení spáchal projednávané přestupky v nyní posuzované věci v období od 14. prosince 2017 do 9. května 2018 (dny, ve kterých účastník řízení uvedl v informačním systému operátora trhu nepravdivé informace), tj. ještě před tím, než byl potrestán za jiná protiprávní jednání – viz výše citované pravomocné rozhodnutí Úřadu. Jednání, kdy pachatel spáchal dva nebo více trestných činů dříve, než byl pro některý z nich odsouzen, je právní

teorií označováno jako souběh. V tomto případě se jednalo o souběh vícečinný různorodý, neboť se účastník řízení dopustil několika skutky naplnění různých skutkových podstat.

Na výše popsanou situaci lze přiměřeně použít závěrů rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 28/2009-62, z nichž vyplývá, že nevede-li správní orgán v rozporu s ust. § 57 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, společné řízení o více přestupcích téhož pachatele, není takový postup vadou řízení, je-li z odůvodnění následného rozhodnutí zřejmé, že ve věci byla aplikována zásada absorpční, zakotvená v ust. § 12 odst. 2 citovaného zákona pro ukládání trestu za souběh přestupků. Tento závěr lze pak použít i při trestání správních deliktů (přestupků).

Vzhledem k výše uvedenému je nutné i na danou situaci analogicky použít zásadu absorpce, což bylo zohledněno ve prospěch účastníka řízení.

Ve smyslu ust. § 39 a ust. § 40 zákona o odpovědnosti za přestupky již správnímu orgánu nejsou v posuzované věci žádné další polehčující či přitěžující okolnosti známy.

Co se týče osoby pachatele přestupku, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20 dubna 2010, č. j. 1 As 9/2008 - 133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za přestupek je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

Správní orgán se tedy zabýval otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů předložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Z podkladů předložených účastníkem řízení v tomto správním řízení vyplývá, že účastník řízení v roce 2017 vykázal provozní výsledek hospodaření ve výši [redacted] Kč a výsledek hospodaření před zdaněním ve výši [redacted] Kč, za rok 2018 vykázal záporný provozní výsledek hospodaření ve výši [redacted] Kč a záporný výsledek hospodaření před zdaněním ve výši [redacted] Kč. Z výkazu zisku a ztráty za rok 2017 lze zjistit rovněž údaje za minulé období, tj. roku 2016. Za rok 2016 pak byl provozní výsledek hospodaření účastníka řízení ve výši [redacted] Kč a výsledek hospodaření před zdaněním ve výši [redacted] Kč. Dle údajů v obchodním rejstříku je pak zřejmé, že kapitál účastníka řízení (společnost s ručením omezeným) dosahuje hodnoty [redacted] Kč.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké přísluší účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobila plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele, že se mu porušení právních

povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro pachatele odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.

Likvidační pokuta ve vztahu k podnikajícím osobám je dle judikatury taková, která je způsobilá pachateli sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží. O zjevně nepřiměřenou výši sankce nejde v případě, kdy pokuta byla uložena těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí. Rovněž je nutno přihlídnout k tomu, že majetkové poměry pachatele nejsou jediným kritériem pro stanovení výše pokuty, nicméně sankce by neměla být vzhledem ke svému účelu nepřiměřená.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. dubna 2015, č. j. 4 As 236/2014-85, vyplývá, že ani záporný výsledek hospodaření nebyl překážkou pro uložení pokuty a neznamenal by ani, že uložená pokuta je likvidační. Je totiž třeba hodnotit celkovou situaci účastníka řízení jakožto právnické osoby.

Po zvážení všech skutkových okolností případu (tedy i skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení), jakož i po zvážení všech polehčujících a přitěžujících okolností a majetkových poměrů účastníka řízení, a s ohledem na zásadu absorpce stanovil správní orgán účastníkovi řízení úhrnnou pokutu ve výši, jež je uvedena ve výroku III. tohoto rozhodnutí. Správní orgán má za to, že pokuta ve stanovené výši naplňuje jak funkci preventivní, tak funkci odstrašující, a současně není pro účastníka řízení i s ohledem na jeho majetkové poměry likvidační. Správní orgán i přes zjištěný záporný výsledek hospodaření účastníka řízení v roce 2018 v návaznosti na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. dubna 2015, č. j. 4 As 236/2014-85, přihlédl ke kladnému výsledku hospodaření účastníka řízení v předchozích letech, jakož i skutečnost, že se jedná o právnickou osobu. Správní orgán však uvádí, že zjištěné majetkové poměry účastníka řízení největší mírou přispěly k tomu, že správní orgán uložil pokutu na samotné spodní hranici zákonné sazby, ačkoli by jinak uvažoval o pokutě mnohem vyšší.

S odkazem na ust. § 46 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky je pokuta splatná do 30 dnů ode dne, kdy toto rozhodnutí nabude právní moci.

Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zákonem o ochraně spotřebitele. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku III. tohoto rozhodnutí, byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

VI. Náklady řízení

Souběžně je výrokem IV. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který byl uznán vinným, resp. který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení

paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Adriana Hlušítková, v. r.
oprávněná úřední osoba
odbor sankčních řízení